

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ४, अंक ५]

मंगळवार, जानेवारी २३, २०१८/माघ ३, शके १९३९

[पृष्ठे ३, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक १८

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०१८ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ३.— पंढरपूर मंदिरे अधिनियम, १९७३ यात आणखी सुधारणा करण्याकरिता अध्यादेश.	पृष्ठे १-३
--	------------

विधि व न्याय विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २३ जानेवारी २०१८.

MAHARASHTRA ORDINANCE No. III OF 2018.

AN ORDINANCE

FURTHER TO AMEND THE PANDHARPUR TEMPLES ACT, 1973.

सन २०१८ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ३.

पंढरपूर मंदिरे अधिनियम, १९७३ यात आणखी सुधारणा करण्याकरिता अध्यादेश.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही ;

१९७४ चा
महा ९. आणि ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी, पंढरपूर मंदिरे अधिनियम, १९७३ यात आणखी सुधारणा करण्याकरिता महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे ;

(१)

त्याअर्थी, आता, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ च्या खंड (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अध्यादेश प्रख्यापित करित आहेत :-

- संक्षिप्त नाव व प्रारंभ. १. (१) या अध्यादेशास, पंढरपूर मंदिरे (सुधारणा) अध्यादेश, २०१८, असे म्हणावे, (२) तो, तात्काळ अंमलात येईल.
- सन १९७४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ९ याच्या कलम २ ची सुधारणा. २. पंढरपूर मंदिरे अधिनियम, १९७३ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “मुख्य अधिनियम” असा करण्यात १९७४ चा महा. ९. आला आहे) याच्या कलम २ मध्ये, खंड (फ) नंतर, पुढील खंड दाखल करण्यात येईल :-
“(फ-१) “परिषद” किंवा “सल्लागार परिषद” याचा अर्थ, कलम ३२अ अन्वये घटित केलेली सल्लागार परिषद, असा आहे;”.
- सन १९७४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ९ याच्या कलम २१ ची सुधारणा. ३. मुख्य अधिनियमाच्या कलम २१ च्या पोट-कलम (१) मध्ये,-
(क) “बारा सदस्यांची” या मजकुराऐवजी, “पंधरा सदस्यांची” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;
(ख) “अकरा सदस्य” या मजकुराऐवजी, “चौदा सदस्य” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.
- सन १९७४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ९ याच्या प्रकरण तीन च्या शीर्षकाची सुधारणा. ४. मुख्य अधिनियमाच्या प्रकरण तीनच्या शीर्षकामध्ये, “समिती” या मजकुरानंतर, “आणि सल्लागार परिषद” हा मजकूर जादा दाखल करण्यात येईल.
- सन १९७४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ९ यात नवीन कलम ३२क समाविष्ट करणे. ५. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३२ नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :-
“३२अ. (१) राज्य शासनास, आदेशाद्वारे, समितीला सल्ला देण्यासाठी सल्लागार परिषद घटित करता येईल.
(२) सल्लागार परिषद पुढील व्यक्तींची मिळून बनलेली असेल :-
(एक) समितीचा अध्यक्ष — पदसिद्ध अध्यक्ष.
(दोन) जिल्हाधिकारी, सोलापूर जिल्हा — पदसिद्ध सदस्य.
(तीन) राज्य शासनाने नामनिर्देशित करावयाचे, सात पेक्षा जास्त नसतील इतके इतर सदस्य.
(३) समितीचा कार्यकारी अधिकारी, सल्लागार समितीचा सचिव म्हणून कार्य करील.
(४) सल्लागार परिषदेची कार्ये व कर्तव्ये ही शासनाकडून सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशाद्वारे, विनिर्दिष्ट करण्यात येतील त्याप्रमाणे असतील. सल्लागार परिषद तिच्या बैठकीमध्ये (गणपूर्तीसह) कामकाज चालवण्याच्या संबंधात ती वेळोवेळी निर्धारित करील अशी कार्यपद्धती अनुसरील.”.

निवेदन.

पंढरपूर मंदिरे अधिनियम, १९७३ (१९७४ चा महा. ९) हा, इतर गोष्टींबरोबर पंढरपूर येथील विठ्ठल व रुक्मिणी मंदिरात काम करणारे उपाध्ये व पुजारी वर्ग यांचे सर्व अनुवंशिक हक्क आणि विशेषाधिकार नाहीसे करणे आणि तसेच असे अधिकार व विशेषाधिकार संपादन करणे व असे अधिकार व विशेषाधिकार, त्या प्रयोजनासाठी स्थापन केलेल्या समितीकडे निहित करणे आणि त्या मंदिराचे उत्तम प्रशासन व व्यवस्थापन करणे यांकरिता अधिनियमित केलेला आहे.

२. उक्त अधिनियमाच्या कलम २१ मध्ये राज्य शासनास, विठ्ठल व रुक्मिणी देवदेवतांचे जे भक्त असणाऱ्या, अशा सामान्यतः राज्यात राहणाऱ्या व्यक्तींमधून राज्य शासनाने नेमावयाच्या अध्यक्ष, सहअध्यक्ष व सदस्य यांची एक समिती घटित करण्याचा आणि या प्रयोजनार्थ, त्यांच्या नेमणुकीपूर्वी, राज्य शासनाने ठरवून दिलेल्या नमुन्यात जे प्रतिज्ञापत्र करतील त्यांची आणि पंढरपूर नगरपालिकेचा अध्यक्ष याची पदसिद्ध सदस्य म्हणून नेमणूक करण्याचा अधिकार प्रदान केला आहे.

३. समितीच्या कामकाजात झालेली प्रचंड वाढ लक्षात घेता, विठ्ठल व रुक्मिणी देवदेवतांच्या मंदिरांमध्ये आवश्यक त्या पायाभूत सोयीसुविधांची तरतूद करण्याकरिता आणि पंढरपूरला विठ्ठल व रुक्मिणी देवदेवतांच्या दर्शनासाठी मोठ्या संख्येने येणाऱ्या भाविकांसाठी आवश्यक त्या सोयीसुविधा पुरविण्याकरिता, तिची कार्ये व कर्तव्ये अधिक प्रभावीपणे पार पाडण्यासाठी तिला सल्ला देणारी, विठ्ठल व रुक्मिणी देवदेवता व इतर संत यांचे धार्मिक विधी व समारंभ आणि रूढी व परंपरा यांसह विभिन्न क्षेत्रांतील विशेष ज्ञान व प्रत्यक्ष अनुभव असणाऱ्या व्यक्तींचा समावेश असणारी एक सल्लागार परिषद घटित करण्याकरिता व तिच्याशी संबंधित बाबींकरिता तरतूद करणे आवश्यक आहे. म्हणून, उक्त अधिनियमात यथोचित सुधारणा तात्काळ करणे इष्ट वाटते.

४. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही आणि उपरोक्त प्रयोजनांसाठी, पंढरपूर मंदिरे अधिनियम, १९७३ यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे ज्यामुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे, म्हणून, हा अध्यादेश प्रख्यापित करण्यात येत आहे.

मुंबई,
दिनांक २३ जानेवारी २०१८.

चे. विद्यासागर राव,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

नि. ज. जमादार,
शासनाचे प्रधान सचिव व विधि परामर्शी.